

den aktuelle situation omkring kildeskattens gennemførelse. Derimod var der brug for en yderligere udbygning af byrdeudligningen, og regeringen agtede derfor at videreføre denne.

Anker Jørgensen (S) indledte med at gennemgå baggrunden for det af ham m. fl. fremsatte forslag: forespørgselsdebatten den 21. januar og den pågældende nedsættelse af et 21 mands udvalg. De forhandlingsmuligheder, som hans parti havde håbet på, havde vist sig i realiteten ikke at foreligge. Selv på de 3 punkter, hvor regeringen havde foregivet at være forhandlingsvillig: m. h. t. skatten for folkepensionister, arbejdsløshedslovens ikrafttrædelsesdato og spørgsmålet om bankernes ind- og udlånsrente, forelå der i realiteten ingen indrømmelser. En sådan optræden fra regeringens side kunne nære udemokratiske kræfter i den opfattelse, at udvalgsarbejdet var skuespil. Socialdemokratiet havde derfor valgt at bringe sine forslag til afstemning i folketingssalen igen, og de var nu begrænset til de 6 forslag, som partiet havde fremlagt i 21 mands udvalget, da forhandlingerne var ved at bryde sammen. Folketinget og befolkningen måtte nu forstå, at socialdemokratiet virkelig havde ønsket resultater af forhandlingerne. Baggrunden for forslaget om forhøjelsen af lønmodtagerfradraget var de oplysninger, der forelå om den undervurdering, der havde fundet sted af de selvstændigt erhvervsdrivendes indtægter i 1970. De erhvervsdrivende havde herved opnået en stor rentefri skattecredit, der blev finansieret af lønmodtagerne.

Det var rigtigt, at der som led i den økonomiske politik var behov for et kasseoverskud, men regeringen havde strammet finanspolitikken for stærkt. Efter forhandlingerne i 21 mands udvalget var Anker Jørgensen overbevist om, at det kasseoverskud, som regeringen nu anslog til 1,5 milliarder kr., ville blive endnu større, men for yderligere at understrege sin vilje til at finde en løsning havde socialdemokratiet peget på andre indtægtskilder: skærpelse af formueskatten og kapitalvindingsskatten.

Det ville i fremtiden være nødvendigt i langt højere grad at gå ind i erhvervslivets dispositioner på områder, hvor disse ikke i tilstrækkelig høj grad tilgodeså samfundets interesser. Der var 3 forhold, som han tidligere havde peget på, og som også lå bag utilfredsheden på arbejdspladserne: de træge forhandlingsregler, det uhenigtsmæssige arbejdsretlige system og spørgsmålet om kontakten mellem dem, der bestemte i virksomhederne, og dem, der bestemtes over. På alle disse områder ville socialdemokratiet tage initiativ til forslag om ændringer. Disse problemer var imidlertid mere langsigtede. Det aktuelle var den økonomiske og den sociale politik. Forskellige vismænd i USA, Vesttyskland, Storbritannien og Frankrig havde i den senere tid udtalt sig skeptisk om udsigterne for 1970. De mente samstemmende, at højkonjunktoren havde toppet, og at de nationale økonomier måtte stimuleres. På denne baggrund måtte regeringens økonomiske politik forekomme særlig betænkelig.